

לשמוע קול תורה – מדרש בפרשה

פרשת בהר

דירה בארץ ישראל

פרשתנו מאירה את הקשר בין ההתיישבות בארץ ישראל להמלכת ה' על עם ישראל:

"אני ה' אֱ-לֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לָתֵת לָכֶם אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן לְהִיּוֹת לָכֶם לְאֱ-לֹהִים" (ויקרא כה, לח).

סמיכות העניינים בפסוק, "לָתֵת לָכֶם אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן לְהִיּוֹת לָכֶם לְאֱ-לֹהִים", הביאה את רש"י לפרש על פי הגמרא:

"להיות לכם לא-להים – שכל הדר בארץ ישראל אני לו לא-להים, וכל היוצא ממנה כעובד עבודה זרה".

מה פשר הביטוי החרף הזה? הלוא ה' הוא יוצר העולם, מלוא כל הארץ כבודו ואין אתר פנוי ממנו – ואפשר לקיים את מצוותיו בכל מקום; מדוע אפוא המתיישב בחוץ לארץ משול לעובד עבודה זרה? נציע כמה הסברים:

- א. החיים בארץ ישראל הם מצווה מן התורה. ההישארות בחוץ לארץ נובעת במקרים רבים מהרצון לשמור על רמת חיים גבוהה ולבחור למעשה באלוהי כסף ואלוהי זהב על פני קיום מצוות ה'. זוהי צורה מודרנית של עבודה זרה.
- ב. החי בחוץ לארץ תורם את כישרונותיו לארץ מגוריו, וכוחותיו הרוחניים והכלכליים מגויסים למדינות שערכיהם רחוקים מערכי עם ישראל. בכך הוא משרת כביכול אלוהים אחרים.
- ג. לפי בעלי הסוד ארץ ישראל היא המחברת בין האדם לא-להיו, והחיים בחוץ לארץ מונעים קשר זה.
- ד. הקב"ה נשבע לתת את ארץ כנען לעם ישראל, ומי שגר בארץ מעיד בעצם ישיבתו בה על אמיתות התורה ועל קיומו של א-ל משגיח. הגלות היא חילול השם.

ומכאן אני פונה לקוראינו היקרים שעדיין גרים בחוץ לארץ: חזרו הביתה! קיימו את מצוות יישוב הארץ, תרמו את כישרונותיכם ואת כוחותיכם לארץ, התחברו לקדושת המקום והיו שותפים לקיומן של הבטחות הנביאים.

ואתם הגרים כבר בארץ ומשרתים אותה במסירות – דעו את גודל מעלתכם!

שאל דוד בוצ'קו